

کارکردهای مثبت ازدواج در سنین بالا

اقتصاد آنلاین

ازدواج یکی از دستورات مهم مکتب اسلام است که در سنین مختلف توصیه شده است. ولی این امر باید از منظر روانشناسی مورد دقت ویژه قرار گیرد.

فاطمه قاسمزاده، روانشناس، درباره ملاک‌های ازدواج سالمندان و ضرورت توجه به کارکردهای منفی آن می‌گوید. وی تاکید دارد در مورد ازدواج‌هایی که در سنین کهنسالی شکل می‌گیرد نیز باید درست مانند ازدواج‌هایی که در سن جوانی انجام می‌شود، همفرکری و تطابق داشتن خصوصیات هر دو طرف مد نظر قرار گیرد تا زندگی آنها، با شکست روبرو نشود. در واقع سالمندی یک دوره سنی است که ممکن است دامنه‌ای 10 ساله داشته باشد و فرد در آن مسایل تازه‌ای را تجربه کند.

قاسمزاده درباره ضرورت ازدواج در دوره سالمندی می‌گوید: «در سنین سالمندی کارکرد جنسی ازدواج مورد توجه نیست و اساساً این ارتباط را تشکیل نمی‌دهد. البته این به معنی نیاز نداشتن آنها به این روابط نیست اما نیاز اصلی آنها در ابعاد با هم بودن است که در این دوره بیشتر به آن نیاز دارند. اگر زن و مرد احساس تنها‌یی می‌کنند و در عین حال از نظر خصوصیات اخلاقی، رفتار، باورها و نگرشها با هم هماهنگی دارند، این ازدواج نه تنها مشکلی ایجاد نمی‌کند بلکه می‌تواند بسیاری از مسائل و مشکلات موجود در این دوره سنی را نیز تعدیل کند.»

مشکلات زناشویی در دوره کهنسالی

وی در مورد مشکلات زناشویی در دوره کهنسالی خاطرنشان می‌کند: «زندگی این زوج‌ها زمانی دچار مشکل می‌شود که آنها با هم تفاوت‌های اساسی داشته باشند و این همان عاملی است که حتی در سنین جوانی نیز زوجین را دچار مشکل می‌کند. این که آمار طلاق در میان جوانان نیز بالا رفته است نشان می‌دهد مشکل سن ازدواج نیست بلکه مشکل توافق و هماهنگی است که میان زن و شوهر وجود ندارد.»

قاسمزاده تاکید می‌کند که ازدواج نباید درحالی صورت گیرد که مرد یک همسر دیگری نیز داشته باشد و باعث از بین رفتن یک زندگی دیگر شود؛ چرا که این مساله در دوره سالمندی نیز زندگی مشترک را دچار مشکل می‌کند.

ازدواج در سنین پیری و جنبه‌های منفی آن

البته در کنار جنبه‌های مثبت ازدواج در دوره سالمندی باید توجه داشت که اگرچه کارکردهای مثبت ازدواج در سنین بالا زیاد است اما اگر این نوع ازدواج‌ها سنجیده، منطقی و حساب شده نباشد می‌تواند کارکرد منفی نیز داشته باشد. در این سن تحمل برخی رفتارها به علت حساسیت بیشتر زن و مرد، سخت می‌شود. در این سن معمولاً ازدواج‌ها بی می‌توانند موفق باشند که تا حد امکان هر دو طرف با یکدیگر هماهنگی، همفکری و نزدیکی دیدگاه داشته باشند. در عین حال نمی‌توان به طور مطلق گفت سالمندی برای این اتفاق محدودیت ایجاد می‌کند؛ این موضوع بستگی به نگرش ما دارد. ما می‌توانیم برخی محدودیتها را برای خود آنقدر بزرگ کنیم تا مانع از گرفتن تصمیم‌های کمککننده به زندگیمان شود اما بر عکس این تفکر نیز می‌تواند اتفاق بیفتد. در این سن باید انعطاف‌پذیری برای مسائل، مشکلات و یا فتن راه حل‌های آنها وجود داشته باشد که ازدواج نیز می‌تواند یکی از آن راه حل‌ها باشد.

ازدواج در پیری و بازی دو سر برد

روان‌شناسان تاکید می‌کنند که هر دو طرف باید برای ازدواج در این سن ملاک‌های مشخصی داشته باشند. در واقع باید گفت که ازدواج باید برای طرف مقابل نیز خوشایند باشد. ممکن است زن یا مرد از نظر جسمی، رفتاری یا مالی وضعیت خاصی داشته باشند و برای برطرف کردن آن تصمیم به ازدواج بگیرند اما این کار برای نفر دوم مشکل ایجاد کند. گاهی برخی از مردان سالمند که بیمار هستند و نیاز به مراقبت زیادی دارند تصمیم به ازدواج می‌گیرند اما این وضعیت برای فرد مقابل هیچ نکته مثبتی به همراه ندارد. حتی شاید تن دادن به این اتفاق از روی اجبار باشد. به همین دلیل دو طرف باید از این ازدواج بهره‌ای ببرند و این زندگی مشترک برای هر دوی آنها جالب‌تر از زندگی تنها بی باشد.

مشکلات سالمندی در ازدواج

مشکلات سالمندی و بیماری‌های زن و مرد در این ازدواج‌ها مهم است. باید دید که بیماری فرد چیست و چقدر توانمندی او را گرفته است؛ و آیا او را از ادامه زندگی به صورت مستقل باز می‌دارد؟

ممکن است بیماری باعث ناراحتی فرد مقابل شود، به او سرایت کند و در نهایت مجبور شود بیشتر وقت خود را برای مراقبت از زوج بیمار بگذارد. زن و شوهرها یی که دوران جوانی خود را با هم گذرانده‌اند اگر در دوره سالم‌مندی دچار مشکلی شوند که نیاز به مراقبت زیاد و طولانی داشته باشد، خسته می‌شوند، اما به خاطر اینکه سال‌ها با هم زندگی کرده‌اند این کار را انجام می‌دهند، به خصوص زنان که بیشتر از مردان آن را به عنوان وظیفه خود می‌دانند. ولی اگر این دو سالم‌مند با هم زندگی نکرده باشند و یکی از آن دو نیاز به مراقبت بیشتری داشته باشد، به نظر نمرسدن رابطه خوبی میان آنها شکل بگیرد. در این موارد به نظر نمرسد که اگر توانمندی استفاده از پرستار وجود داشته باشد، مشکلات کمتر شود.

ازدواج در سنین پیری نباید از روی اجباری باشد
گاهی اوقات ممکن است زنان در این دوره سنی به دلیل نیازهای خاصی مانند نیاز مالی تن به ازدواج دهند و حتی مشکلات جدی زوج خود را نیز بپذیرند اما باید توجه داشت که این انتخاب آزادانه نیست و ممکن است در طولانی‌مدت مسایل جدی‌ای را در پی داشته باشد.

مرکز مشاوره حال خوب

ازدواج، تحصیلی، خانواده
دکتر کبری درویش پیشه

۰۹۱۰۲۹۰۴۷۵۸

مشاوره تلفنی

دکتر کبری درویش پیشه

قاسم زاده تاکید می‌کند که ملاک‌های ازدواج در این سن، با دوره‌های دیگر بسیار متفاوت است و کسی که به این مرحله رسیده، اگرچه شور و نشاط ازدواج در سنین کمتر را ندارد و مانند سنین جوانی نمی‌توان برای او چشم‌اندازی در نظر گرفت اما با توجه به وضعیت و نیاز هر دو طرف، نوعی آرامش و گشاپیش را برای او در پی دارد.

ازدواج سالم‌دان در صورت فراموش نکردن همسر قبلی «از نظر روان‌شناسی ما هیچ چیز را فراموش نمی‌کنیم»؛ این جمله‌ای است که قاسم‌زاده درباره کسانی که همسر قبلی خود را از دست داده‌اند می‌گوید و معتقد است که طی کردن این دوره از غم، بر حسب میزان علاقه و شخصیت افراد متفاوت است. وی می‌گوید: «به طور کلی زمان و عادت است که زندگی بشر را نجات می‌دهد. ما به وضعیتی که بعد از یک حادثه برایمان پیش می‌آید عادت می‌کنیم و خود را راحت‌تر با شرایط جدید تطبیق می‌دهیم؛ در واقع آن خاطره در حدی ضعیف می‌شود که وقتی دوباره آن را به یاد می‌آوریم دچار ناراحتی نمی‌شویم.

زمانی که یکی از زوج‌ها حتی در سن سالمندی از دست می‌رود، همسر تا مدت‌ها درگیر این موضوع خواهد بود و تا مدت‌ها مایل نیست زندگی جدیدی را شروع کند. این موضوع به دلایل مختلف در زنان بیشتر دیده می‌شود. البته گذشت زمان معمولاً باعث می‌شود خاطره آن قدر شدید نباشد که مانع ازدواج فرد شود اما اگر فردی نمی‌تواند با این موضوع کنار بیاید و خاطرات مانع ازدواج آسوده او می‌شود، بهتر این است که تا رسیدن زمان مناسب و کنار آمدن با خاطرات، قصد ازدواج مجدد نکند.